

IN DEZE NIEUWSBRIEF:

NIEUWS UIT EUROPA

- Europese regeringsleiders verdelen de EU topfuncties 2
- Hongarije EU voorzitter tweede helft 2024 3
- Ook Europese vakministers zien noodzaak van versterking EOR-richtlijn, maar schieten nog tekort op het gebied van sancties 3
- Wage-Up project helpt vakbonden bij invoering EU-wetgeving 4

MEDEDELING 5

VERDIEPING

- EU Groeiplan Westelijke Balkan 5

NIEUWS UIT EUROPA

Europese regeringsleiders verdelen de EU topfuncties

Vorige week donderdag (27 juni) kwamen de Europese regeringsleiders samen om hun keuzes voor te dragen voor de drie belangrijkste functies in de EU: voorzitter van de Europese Commissie, voorzitter van de Europese Raad, en de EU-buitenlandchef.

De namen die hier uit de hoge hoed zijn gekomen waren weinig verrassend: Ursula von der Leyen (EVP, o.a. CDA, BBB, NSC) is voorgedragen als voorzitter van de Commissie, António Costa (S&D, o.a. PvdA) als voorzitter van de Raad, en Kaja Kallas (Renew, o.a. VVD, D66) als EU-buitenlandchef. Deze drie namen zongen al een poosje rond in Brussel. Daarnaast was de deal al zo goed als beklonken toen zes regeringsleiders van de drie Europese middenpartijen, waaronder Mark Rutte, Emmanuel Macron en Olaf Scholz, het eerder deze week gedurende informele onderhandelingen al eens waren geworden. Deze gang van zaken leidde wel tot frustratie bij Italiaanse premier Georgia Meloni, die zich uitgesloten voelde. Zij vindt dat nu haar radicaalrechts-conservatieve ECR (o.a. SGP) de derde partij van Europa is geworden, zij recht hebben op een van de topfuncties. Maar het mocht niet baten, donderdag stemde een ruime meerderheid in met de drie eerder genoemde namen. Meloni onthield zich van stemmen bij de voordracht van Von der Leyen en stemde tegen Costa en Kallas.

Maar wie zijn deze drie en wat gaan ze de komende periode precies doen?

- Allereerst Von der Leyen. Als het aan de regeringsleiders ligt wordt zij opnieuw voor vijf jaar voorzitter van de Europese Commissie. Maar voor zij kan beginnen moet zij nog wel eerst een meerderheid van het Europees Parlement bij elkaar weten te krijgen en dat gaat allerm minst makkelijk worden. Zij kan waarschijnlijk rekenen op steun van de drie middenpartijen: de sociaaldemocraten (S&D), de liberalen (Renew), en haar eigen partij, de christendemocraten (EVP). Maar sinds de Europese verkiezingen is deze meerderheid een stuk kleiner geworden. Zij zal echter nog steun elders nodig hebben om herkozen te worden. Zowel de S&D als Renew hebben gezegd hun steun in te trekken als Von der Leyen concessies doet aan de ECR van Meloni. Von der Leyen zal dus naar links moeten kijken, naar de Groenen (o.a. GroenLinks, Volt), met het risico dat ze een deel van haar eigen EVP fractie van zich vervreemd. De eerste verkennende gesprekken tussen Von der Leyen en de voorzitters van de S&D, Renew en de Groenen hebben al plaatsgevonden. Spannende tijden dus voor Von der Leyen. De eerste plenaire vergadering van het Europees Parlement is al in de week van 15 juli. De stemming over Von der Leyen's herverkiezing zou dus al op 18 juli kunnen zijn. Wordt vervolgd!
- Ook Kaja Kallas (Renew) moet ook nog goedkeuring krijgen van het Europees Parlement. Zij zal samen met de rest van de nieuwe Europese Commissie na een hoorzitting een meerderheid van de stemmen moeten krijgen. Vermoedelijk zal dit voor haar een stuk makkelijker gaan dan voor Von der Leyen. Deze stemming zal pas later in het jaar plaats vinden. Kallas is de huidige premier van Estland en is geen onbekende in de Europese politiek: ze was tussen 2014 en 2019 ook al lid van het Europees Parlement. Kallas werd ook al genoemd als kandidaat voor de positie van secretaris-generaal van de NAVO, de positie die nu naar Mark Rutte gaat. De EU-buitenlandchef is de hoogste diplomaat van de EU en wordt informeel ook wel de minister van Buitenlandse Zaken van de EU genoemd. De benoeming van Kallas is een belangrijk politiek signaal naar Rusland. Kallas staat altijd voorop als het aankomt op steun aan Oekraïne.
- Tot slot António Costa (S&D). Hij zal de komende vijf jaar voorzitter zijn van de Europese Raad. Costa heeft geen goedkeuring van het Europees Parlement nodig en is dus al zeker van zijn baan. Costa was tussen 2015 en 2024 minister-president van Portugal, daarvoor heeft hij verschillende ministersposten bekleed en was hij burgemeester van Lissabon. Als voorzitter van de Raad is het zijn taak om de Europese toppen tussen regeringsleiders in goede banen te leiden. Zijn reputatie in Europa bij de andere regeringsleiders is relatief goed, ondanks dat er in Portugal nog een corruptieonderzoek loopt waar hij deel van uitmaakt.

Hongarije EU voorzitter tweede helft 2024

Hongarije is per 1 juli tot 1 januari 2025 voorzitter van de Raad van de EU. Dit houdt in dat Hongarije alle de Europese ministerraden en Europese Toppen voorbereidt en de agenda bepaalt. Verder leidt de voorzitter de onderhandelingen namens de lidstaten met het Europees Parlement en de Europese Commissie over EU-wetgeving.

Onder de slogan "Make Europe Great Again" wil het Hongaars Voorzitterschap werken aan 7 prioriteiten:

- Een nieuwe Europese deal voor het concurrentievermogen;
- Het versterken van het Europese defensiebeleid;
- Een consistent uitbreidingsbeleid op basis van verdiensten;
- Het tegengaan van illegale migratie;
- De toekomst van het cohesiebeleid vormgeven;
- Een boergericht Europees landbouwbeleid;
- Het adresseren van demografische uitdagingen.

Maar als eerste mag het Hongaars Voorzitterschap beginnen met de [politieke prioriteiten van de lidstaten](#) en de samenstelling en de beleidsprioriteiten van de nieuwe Europese Commissie met elkaar te verbinden.

Ook Europese vakministers zien noodzaak van versterking EOR-richtlijn, maar schieten nog tekort op het gebied van sancties

Op 20 Juni nam de Raad van de EU, waarin de vakministers van de lidstaten hun regeringen vertegenwoordigen, haar 'algemene oriëntatie' aan voor de herziening van de EOR richtlijn. In de algemene oriëntatie legt de Raad haar standpunt vast voor de onderhandelingen met het Europees Parlement. Zo ook over de herziening van de EOR-richtlijn, een voorstel dat de Europese Commissie eerder dit jaar publiceerde. De FNV is blij dat er een akkoord is, maar ziet ook dat er op een aantal belangrijke punten verbeteringen nodig zijn.

Begin dit jaar publiceerde de Commissie haar voorstel voor een herziening van de EOR-richtlijn ([zie nieuwsbrief van 25 januari](#)). Het Commissievoorstel was een belangrijke eerste stap en zou een verbetering betekenen ten opzichte van de huidige wetgeving. In April stemde de Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid van het Europees Parlement ook in met haar eigen positie, al werd de stemming in de plenaire vergadering uitgesteld tot na de Europese verkiezingen ([zie de nieuwsbrief van 18 april](#)).

Zoals verwacht was de positie van het Parlement significant sterker dan die van de Commissie. Het wachten was dus op de positie van de Raad, die straks samen met het Parlement over de uiteindelijke wetgeving moet gaan onderhandelen. De Raadspositie in de vorm van de algemene oriëntatie is nu dus gekomen.

De belangrijkste veranderingen van het Commissievoorstel die de Raad voorstelt gaan over de sancties bij overtredingen van het werknemersrecht op informatie en consultatie. Waar de Commissie nog vond dat financiële sancties niet alleen rekening moesten houden met bijvoorbeeld de zwaarte of duur van de overtreding, maar ook met de grootte en financiële situatie van de onderneming, ziet de Raad dit artikel graag fors afgezwakt. De lidstaten houden liever meer vrijheid om zelf te bepalen over hun eigen sanctieregime.

Maar dit leidt alleen maar tot een versplinterd en tekortschietend handhaving- en sanctiebeleid. Bedrijven zullen, waar dat kan, kiezen om onder wetgeving van de lidstaat met het soepelste beleid te vallen en werkenden zullen in verschillende maten van hun recht gebruik kunnen maken.

Een sterk en uniform sanctieregime is cruciaal voor goed functionerende EOR 'en. Op dit moment is de maximale financiële straf erg verschillend per lidstaat en in de meeste gevallen veel te laag. In Duitsland is de maximale boete €15.000, in Frankrijk €7.500, en de Nederlandse WEOR kent geen specifieke sancties bij niet-naleving. Dit is natuurlijk weinig schrikwekkend voor de kapitaalcrachtige multinationals wie deze wetgeving aangaat. De Raadpositie is op dit punt dus behoorlijk teleurstellend. Zeker gezien het voorstel van het Parlement om sancties tot 4% van de wereldwijde omzet toe te staan.

Hoe gaat dit proces nu verder?

Het Europees Parlement moet het rapport dat in de commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid is aangenomen ook nog in de plenaire vergadering aannemen. Voor de stemming in de commissie vond rapporteur Dennis Radtke (van de christendemocratische EVP) nog een meerderheid door naast de Sociaaldemocraten, de Groenen, en de Linkse fractie, ook een groot deel van het liberale Renew en zijn eigen Christendemocraten voor zijn voorstel te winnen. Maar na de recente verkiezingen is deze meerderheid aanzienlijk geslonken. Daarnaast zijn de machtsverhoudingen binnen de EVP wellicht verschoven, wat het voor Radtke moeilijker zal maken om zijn eigen fractie mee te krijgen. Het is nog onduidelijk wanneer het rapport op de agenda van de plenaire vergadering zal komen te staan.

Mocht de voorliggende Parlementspositie worden aangenomen kunnen de onderhandelingen met de Raad beginnen. Maar ook hier liggen moeilijkheden op de loer. Het komende halfjaar is Hongarije namelijk voorzitter van de Raad van de EU, gevolgd door een halfjaar Polen. Het voorzitterschap van de Raad zet de agenda en leidt de onderhandelingen. En het is nog maar afwachten met welke ambitie de Hongaarse en Poolse regeringen de onderhandelingen met het Parlement zullen ingaan.

De herziening van de EOR-richtlijn gaat dus niet zonder slag of stoot. Maar gezien het belang van het dossier zal de FNV zich in Brussel en in Den Haag hard blijven maken voor de versterking van het recht van werkenden op échte inspraak op hun werk. Samen met de Europese vakbeweging hebben we ons jaren hard gemaakt voor een herziening van deze richtlijn, we zullen deze kans dus niet zomaar aan ons voorbij laten gaan.

Wage-Up project helpt vakbonden bij invoering EU-wetgeving

Het Wage-Up project van onze Europese vakbondskoepel ETUC strijkt neer op het hoofdkantoor van de FNV. Binnen dit project is er aandacht voor de invoering van twee belangrijke Europese wetten die de afgelopen periode tot stand zijn gekomen: de [richtlijn voor toereikende minimumlonen](#) en de [richtlijn loontransparantie](#). Deze EU-wetgeving gaat flinke impact hebben op werknemers en hoe hun loon wordt vastgesteld.

Om die reden komen vertegenwoordigers van vakbonden uit heel Europa samen bij de FNV in Utrecht. FNV dagelijks bestuursleden Zakaria Boufangacha en Petra Bolster-Damen zullen onze collega's welkom heten. Op 9 en 10 juli wisselen we kennis en informatie uit over wat deze EU-wetten beogen te bereiken en hoe deze op een goede manier ingevoerd kunnen worden. Veel van de vraagstukken die bij de invoering op tafel komen spelen namelijk ook in andere landen. Vakbonden kunnen elkaar dus ook ondersteunen om dit goed te doen en zo de positie van werknemers in eigen land te verbeteren.

Een voorbeeld waaruit blijkt hoe nuttig die kennisuitwisseling is, is hoe lidstaten omgaan met het minimumjeugdloon. Niet alle landen hebben nog een minimumjeugdloon, maar die van Ierland en Nederland functioneren praktisch hetzelfde. In de Europese minimumlonen richtlijn zijn nu voorwaarden opgenomen waaraan een variatie op het normale minimumloon, zoals het minimumjeugdloon, moet voldoen. Dit soort variaties moeten non-discriminatoir en evenredig zijn, waaronder een legitiem doel omvattend.

In Ierland heeft de [Low Pay Commission \(een adviesorgaan die de Ierse overheid niet zomaar negeren kan\) inmiddels een rapport uitgebracht over het Ierse minimumjeugdloon](#), dat ook voor ons relevant is. Op basis van de voorwaarden die in de Europese richtlijn minimumlonen staan stelt de Ierse Low Pay Commission nu immers dat hun minimumjeugdloon moet worden afgeschaft, ten laatste in 2025. De Low Pay Commission geeft namelijk aan dat de inbreuk die het Ierse jeugdloon maakt op de toereikendheid van het loon van jongvolwassenen niet in verhouding staan tot het doel van het jeugdloon (zorgen dat jongeren doorleren en niet vroegtijdig gaan werken). Dat doel kan namelijk ook met doeltreffendere maatregelen worden bereikt, terwijl het jeugdloon wel een flinke hap wegneemt van het loon van de jongeren die ermee geconfronteerd worden. De Ierse Low Pay Commission noemt dit onevenredig.

In Nederland voeren we precies dezelfde discussie over het jeugdloon en gelden de voorwaarden uit de richtlijn natuurlijk net zo goed als in Ierland. Als de Ieren tot de conclusie komen dat het jeugdloon niet meer door de beugel kan, omdat het niet voldoet aan de Europese verplichtingen, dan is dat ook een duidelijk signaal voor het jeugdloon in Nederland. Om die reden is het nuttig om met onze Ierse vakbondcollega's van gedachten te wisselen hierover.

Binnen het Wage-Up project stimuleert onze sectoroverstijgende vakbondskoepel ETUC dat vakbonden niet alleen in Brussel samen optrekken bij de totstandkoming van Europese wetgeving die invloed kan hebben op werknemers, maar legt het de focus ook op de fase daarna wanneer de wetgeving nationaal wordt ingevoerd.

Hoe werkt een Europese richtlijn ook alweer?

Een Europese richtlijn is EU-wetgeving die bindend is voor alle lidstaten, maar wel eerst nog in de nationale context moet worden ingevoerd. Er kunnen verplichtingen, rechten, procedures en doelstellingen in een Europese richtlijn staan. Meestal geldt er een periode van twee jaar om een richtlijn in te voeren, wat de nationale implementatie wordt genoemd. Na de deadline voor de implementatie moet de nationale wet- en regelgeving aangepast zijn om aan de verplichtingen vanuit de richtlijn te voldoen. Wordt er niet aan de verplichtingen voldaan dan kan de Europese Commissie de lidstaat beboeten. EU-burgers kunnen als hun rechten geschonden worden ook procederen tot aan het Europees hof.

MEDEDELING

De FNV Internationaal/Europa nieuwsbrief verschijnt 2-wekelijks op donderdag behalve tijdens de (school-)vakanties en feestdagen. I.v.m. de zomervakantie verschijnt de eerstvolgende nieuwsbrief weer op **donderdag 12 september a.s.**

De Redactie wenst iedereen een fijne zomerperiode toe.

VERDIEPING

EU Groeiplan Westelijke Balkan

Sinds 2000 willen de 6 landen van de Westelijke Balkan (Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kosovo, Montenegro, Noord-Macedonië en Servië) toetreden tot de EU.

De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne versterkte de politieke wil voor een geostrategische investering in een stabiel, sterk en verenigd Europa, de Commissie stelde eind vorig jaar vast: *“Die oorlog heeft grote gevolgen voor onze partners uit de Westelijke Balkan, zet hun economieën en samenlevingen verder onder druk en brengt risico's voor hun stabiliteit met zich mee. Niet eerder was het zo duidelijk als nu dat deze partners dichterbij de EU moeten worden gebracht en dat hun toetredingsproces moet worden versneld met hervormingen die hen op toetreding tot de EU voorbereiden”*.

Maar de economische convergentie (zowel het tempo en de mate van convergentie) van zowel hervormingsprocessen als de sociaaleconomische convergentie tussen de partners uit de Westelijke Balkan en de EU blijven achter, en dat *“belemmert de vooruitgang op hun weg naar de EU”* aldus de Commissie. Het bbp per hoofd van de bevolking van deze landen ligt tussen 30 % en 50 % van het EU-gemiddelde. De Commissie heeft daarom een nieuw [Groeiplan voor de Westelijke Balkan](#) opgesteld om *“het uitbreidingsproces en de groei van (de) economieën van (de landen van de Westelijke Balkan) aanzienlijk te versnellen”*.

Het groeiplan verandert niets aan de lopende toetredingsprocessen en ook niets aan de specifieke voorwaarden die daaraan, maar zal wel aan het uitbreidingsproces bijdragen omdat het de Balkanlanden stimuleert om het EU acquis sneller over te nemen en uit te voeren.

Het Groeiplan is gebaseerd op 4 pijlers:

- 1) Verbetering van de economische integratie in de EU interne markt, waarbij de partners van de Westelijke Balkan de regels van de interne markt overnemen en de desbetreffende sectoren en gebieden tegelijkertijd voor al hun buurlanden openstellen, in overeenstemming met de gemeenschappelijke regionale markt;
- 2) Stimulering van de economische integratie binnen de Westelijke Balkan door middel van de gemeenschappelijke regionale markt, op basis van de regels en normen van de EU, waardoor hun economieën mogelijk met 10 % zullen groeien;
- 3) Versnelling van fundamentele hervormingen, onder meer in het cluster van de fundamentele kwesties, om het traject van de Westelijke Balkan naar het EU-lidmaatschap te ondersteunen, duurzame economische groei onder meer te stimuleren door het aantrekken van buitenlandse investeringen en de stabiliteit in de regio te vergroten;
- 4) Verruiming van de financiële hulp om de hervormingen te ondersteunen met een faciliteit voor hervorming en groei voor de Westelijke Balkan, een nieuw instrument van 6 miljard EUR aan niet-terugbetaalbare steun en leningen, die zullen worden uitbetaald wanneer de partners uit de Westelijke Balkan fundamentele hervormingen doorvoeren, waaronder met name specifieke sociaaleconomische hervormingen¹. Het groeiplan gaat ver, het stelt in wezen delen van de EU interne markt eerder open als de Westelijke Balkanlanden een aantal hervormingen doorgevoerd hebben. Aan de ene kant wordt zo een stapsgewijs uitbreidingsproces geconcretiseerd op een manier dat de Westelijke Balkan landen (en hun bevolking) ook voor de daadwerkelijke toetreding al voordelen van de interne markt kan plukken. Maar aan de andere kant fungeren de verschillende stappen en prio's ook als een soort trechter naar een niet-omkeerbaar proces van integratie.

De verbetering van de economische integratie in de EU interne markt, wordt bijvoorbeeld onderverdeeld in 7 prioritaire maatregelen voor integratie in de eengemaakte markt van de EU:

1. Vrij verkeer van goederen: Onder deze acties worden bijvoorbeeld overeenkomsten gesloten over verbeterde samenwerking op douane- en belastinggebied om douaneprocedures te stroomlijnen en wachttijden aan de grenzen terug te dringen, onder meer door voorafgaande uitwisseling van informatie, wederzijdse erkenning van geautoriseerde marktdeelnemers op basis van verdiensten, en nauwere samenwerking bij de ontwikkeling van hun nationale één loketsystemen en snellere uitvoering van het acquis op het gebied van indirecte belastingen.
2. Vrij verkeer van diensten en werknemers: De Commissie wil de interne markt open stellen voor diensten op het gebied van e-commerce, waaronder pakketbezorgdiensten, toeristische diensten en andere activiteiten, als overeenstemming is bereikt binnen de gemeenschappelijke regionale markt. Ook moet het mogelijk worden de wederzijdse erkenning van vaardigheden en kwalificaties, waaronder beroepskwalificaties, tussen de EU en de landen van de Westelijke Balkan open te stellen.
3. Toegang tot het gemeenschappelijk eurobetalingsgebied (SEPA): Een verlaging van de kosten voor internationaal betalingsverkeer voor consumenten en bedrijven zal het grensoverschrijdende handelsverkeer stimuleren als de Westelijke Balkan landen de nationale wetgeving invoeren die de Europese Betalingsraad voorschrijft voor deelname aan SEPA.
4. Vervoer over de weg makkelijker maken: door de integratie van het wegvervoer in de regio na overname van het toepasselijke EU-acquis en werken aan de toegang van de Westelijke Balkanpartners tot de relevante informatiesystemen van de EU (IMI, ERU).
5. Energiemarkten integreren en koolstofvrij maken: Voortbouwen op het bestaande werk in de energiegemeenschap om de elektriciteitsmarkt in de regio te integreren in die van de EU en de mogelijkheid openstellen van integratie van andere energiemarkten. Hiertoe zal het bestaande Energiegemeenschapsverdrag worden uitgevoerd.
6. Digitale eengemaakte markt: waaronder o.m. de uitbreiding van het dekkingsgebied van de huidige vrijwillige roaming-overeenkomst door telecomaانبieders bevorderen.
7. Integratie in industriële toeleveringsketens: waarbij o.m. de ontwikkeling van strategische partnerschappen voor duurzame grondstof-waardeketens als concrete gezamenlijke industriële projecten geïnventariseerd zijn, en de ontwikkeling van strategische partnerschappen voor de leveringszekerheid van kritieke geneesmiddelen.

De Commissie wil daarnaast de regionale markt versterken, omdat de Westelijke Balkan regio voor investeerders minder aantrekkelijk is vanwege kleine en versnipperde markten en grootschalige emigratie als gevolg van beperkte kansen. Een specifiek [actieplan voor de gemeenschappelijke regionale markt](#) voorziet daarom in een uitgebreid programma met maatregelen die op de regels en normen van de EU zijn gebaseerd en op de Westelijke Balkan moeten leiden tot de invoering van de vier vrijheden van verkeer, voorgoederen, enkele diensten, kapitaal en werknemers. Bij dit programma horen een groene agenda en een digitale en innovatieagenda voor de regio.

---

¹ De nieuw opgerichte Hervormings- en Groei Faciliteit voor de Westelijke Balkan gaat in de periode 2024- 2027 dus aanvullende steun van maximaal 6 miljard EUR verlenen aan de 6 landen van de Westelijke Balkan om "de regionale economische integratie, de geleidelijke integratie met de eengemaakte markt van de Unie, de sociaaleconomische convergentie van de economieën van de Westelijke Balkan en de afstemming op de wetten, regels, normen, beleidsmaatregelen en praktijken van de Unie met het oog op het lidmaatschap van de Unie te versnellen".

Door een gemeenschappelijke regionale markt kunnen de economieën van de landen in de regio naar schatting 10 % groeien. Omdat het actieplan voor de gemeenschappelijke regionale markt gebaseerd is op het implementeren en uitvoeren van EU-normen, zal de gemeenschappelijke regionale markt in de Westelijke Balkan -volgens de Commissie- fungeren als een "springplank naar de eengemaakte markt van de EU, en als een manier om vooruitgang te boeken bij de toetredingsonderhandelingen en tegelijkertijd al de eerste economische vruchten te plukken. Verdere economische integratie in de EU gaat hand in hand met de opbouw van een gemeenschappelijke regionale markt".

In het kader van dit groeiplan zal elk toetredingsland uit de Westelijke Balkan een hervormingsagenda op moeten stellen (op basis van bestaande aanbevelingen uit onder meer het jaarlijkse uitbreidingspakket en de conclusies van de economische en financiële dialoog, op basis van de economische hervormingsprogramma's).

In de hervormingsagenda zal een beperkt aantal prioritaire hervormingen worden opgenomen, onderverdeeld in kwalitatieve en kwantitatieve stappen die als betalingsvoorwaarden fungeren, wat wil zeggen dat er in het kader van de nieuwe Faciliteit voor hervorming en groei volgens een vooraf vastgesteld tijdschema middelen zullen worden vrijgegeven wanneer aan die voorwaarden is voldaan. De Commissie beoordeelt of aan de voorwaarden van de hervormingsagenda voldaan is.

De EU verordening met betrekking tot de hervormings- en groeifaciliteit Westelijke Balkan is van kracht, de toetredingslanden van de Westelijke Balkan moeten binnenkort respectieve hervormingsagenda's bij de Commissie indienen, met daarin de sociaaleconomische en fundamentele hervormingen bevatten die zij tussen 2024 en 2027 willen doorvoeren.

De fondsen (3 miljard aan giften, 3 miljard aan gunstige leningen) moeten de Westelijke Balkan landen helpen bij het doorvoeren van die hervormingen, en ondertussen geeft het Groeiplan de Westelijke Balkan landen zicht op (economische) voordelen van het uiteindelijke EU lidmaatschap. Daarbij lijkt de Commissie zich echt gefocust te hebben op elementen van de interne markt die direct voordelen op zullen leveren, denk aan de kosten die nu gepaard zijn door het wachten van vrachtwagens met goederen bij de EU grenzen, maar denk ook aan verlaging van de kosten voor iedere betaling met de EU als SEPA ingevoerd wordt.

In hoeverre deze elementen van de interne markt los te zien zijn van het hele acquis is echter discutabel. Daarenboven creëer je een trechterproces waarbij Westelijke Balkan landen steeds meer deel uitmaken van de EU interne markt, zonder dat het toetredingsproces afgesloten is. In hoeverre creëer je dan verwachtingen over een snelle toetreding? En in hoeverre is de toetreding dan op een gegeven moment een feit geworden?

[Ursula von der Leyen](#) zei begin april al: "Enlargement is a key geostrategic priority. We want to bring the Western Balkans closer and faster to our Union. The €6 billion Facility agreed is a key step in that direction. By combining increased financial assistance and reforms, it will accelerate the progress of our Western Balkan partners on their EU path in advance of accession, foster their economic convergence and integrate them better in our Single Market."

Betekent dit nu dat als een paar van de Westelijke Balkan landen hun hervormingsagenda's de komende 2 jaar voortvarend ter hand nemen, dat de eerste Westelijke Balkan landen over 3 jaar deel kunnen uitmaken van de EU?

We gaan het zien.....

[FNV, Team Europa en Internationale Zaken van de Beleidsadviesgroep](#)

📍: Postbus 9208 | 3506 GE Utrecht

☎: +31 (0)88-3681432

✉: europanieuws@fnv.nl

